

[Alfred Jensen.]

til at underskrive og for at faa Stillernes Underskrift, bliver meget kort. Skal man gaa over til en saadan forlænget Frist her — jeg bestrider ikke, at det kan være nødvendigt, at man diskuterer det —, maa man i hvert Fald ogsaa fastsætte en Frist for, hvor lang Tid der skal være mellem Valgs Udskrivelse og Valgs Afholdelse, saa at Partierne sikres en rimelig Tid til at bringe det tekniske vedrørende Opstillingen i Orden.

Jeg vil ogsaa benytte Lejligheden til at rejse Spørgsmaalet om, at Vælgere, som befinder sig paa Hospitalerne, og syge i Almindelighed maa faa Lejlighed til at stemme. Det har været diskuteret her før, man har rejst en Række Indvendinger, som vi fra vor Side ikke kan godkende. Naar man i andre Lande har været i Stand til at løse Problemerne, saa vil det ogsaa være muligt i et lille og velorganiseret Land — saadan har man vel Lov til at sige — som Danmark.

Sluttelig er der et andet Problem — eller et tredje, maa jeg vel hellere sige —, og det er Spørgsmaalet om et Vederlag til tilforordnede Vælgere. Forholdet er jo det, at adskillige Vælgere ikke er i den Situation, at de kan bære det økonomiske Tab, som Fraværelse fra Arbejdspladsen betyder, og det vil sige, at adskillige maa sige nej til at være tilforordnede. I Stedet har man maattet tage Folk, der har været selvstændigt erhvervende og under saadanne Omstændigheder, at de var i Stand til at bære den økonomiske Belastning ved et saadant Hverv, eller man har maattet tage Personer, der har været ansat enten i det offentlige eller i faglige Erhvervsorganisationers eller andre Organisationers Tjeneste, og som fik Løn ogsaa for den Tid, hvor de var optaget af dette offentlige Hvervs Udøvelse. Vi mener, at en saadan Hindring er en Urimelighed. Det er jo ikke alene her ved Valgloven, der trænges til en Revision paa dette Omraade, det gælder ogsaa for Representationen i de kommunale Styrelser; det gælder ligeledes for Nævninger, Doms mænd og lign., men vi mener, at man i denne Omgang bør tage Spørgsmaalet op til Løsning ved dette Forslags Behandling.

Jeg skal i øvrigt tilsige vor velvillige Medvirken til Forslagets Færdiggørelse, men naturligvis kan vi ikke medvirke til Gennemførelsen af de Ændringer, jeg her har omtalt kritisk. Derimod vil vi medvirke til, at Valgloven ændres, saaledes at der bliver en mere rimelig Fordeling af Mandaterne end den, vi har haft hidtil.

Bjørner: Folk gaar omkring og ved saa meget, som ikke passer. Det er ogsaa en udbredt Overtro, at vi her i Landet har lige og almindelig Valgret. Forholdet er det, at Folket har ingen Valgret. Partierne har Valgretten, og Folket har kun en Stemmeret, en Ret til at gaa hen og krydse af paa en Liste, som Partierne har godkendt. Den amerikanske Politiker og Storindustriemand Carnegie udtalte engang ved et republikansk Partimøde i Amerika: „Lad os bare give lige og almindelig Valgret til alle, Mænd, Kvinder og Børn og Negre; det er dog os der stiller Kandidaterne op.“ Man kunde have Lyst til at tilføje: ligesaa hos os.

Det foreliggende Lovforslag gaar efter min Mening væsentligst ud paa at sikre Partierne en mere retfærdig Mandatfordeling end efter den nugældende Lov, og det skal anerkendes, at den højttærede Indenrigsminister har søgt en matematisk Retfærdighed ved Fordelingen af Mandaterne mellem Partierne i Forhold til Partiernes Stemmetal. Jeg mener ogsaa, det har været rigtigt og nødvendigt at rette de Urimeligheder over for Vælgernes, som den nuværende Valglov indebærer, og som jo ved sidste Folketingsvalg gav sig det Udslag, der har været nævnt flere Gange fra denne Talerstol, og dette Forhold har der sikkert ogsaa været tænkt paa, men Spørgsmaalet er dog, om man ikke kunde gaa en langt lettere Vej, hvis Formaalet med en Valglovsrevision blot skulde være at stille Partierne lige over for Kravet om den matematiske Retfærdighed.

Jeg gør i den Forbindelse opmærksom paa, at en af vore bedste Kendere af Spørgsmaalet Folkestyre og Stemmeteknik, Kontorchef Niels Skriver Svendsen, for nogle Dage siden, den 20. Januar i Dagbladet „Børsen“ skrev en Artikel om dette Spørgsmaal og her gjorde opmærksom paa, at man udmærket godt med Bibeholdelse af den nuværende Kredsinddeling og det gældende Antal Til lægsmandater vil kunne opnaa Forholdsmæssighed i Folketingsmandaternes Fordeling paa Partierne ved blot at gaa over til den Andræ'ske Fordelingsregel i Stedet for den d'Hondt'ske Metode ved Kredsvalgenes Opgørelse. Han paaviser, hvorledes den d'Hondt'ske Metode netop begunstiger de i hver Kreds største Partier paa de mindstes Bekostning, og denne Ulighed summeres op med det Resultat, at man gennem en Til lægsmandatordning maa bøde paa Urime lighederne. Det vilde kun koste Ændring af et Par Linier i Valglovens § 42 at ændre dette Forhold og indføre denne simple Reform.

Ved samme Lejlighed kommer For-